

UZLUKSIZ TA'LIM TIZIMIDA BAHOLASH BO'YICHA PEDAGOGIK FAOLIYATNI RIVOJLANTIRUVCHI KOMPETENSIYALAR

Yuldasheva Nilufar Abdullayevna

p.f.dok. (DSc) prof. v.b

Toshkent amaliy fanlar universiteti, kafedra mudiri

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14752523>

Annotatsiya: Ushbu maqolada uzluksiz ta'lim tizimida baholash bo'yicha pedagogik faoliyatni rivojlantirishga qaratilgan kompetensiyaviy yondashuvlar tahlil qilinadi. Ta'lim jarayonida baholash tizimlarining ahamiyati, ularning ta'lim sifatini oshirishdagi roli va o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini rivojlantirishdagi o'rni ko'rib chiqiladi. Kompetensiyaviy yondashuvlar o'qituvchilarning malakasini oshirish, ta'limda innovatsion metodlarni joriy etish va o'quvchilarni zamonaviy ta'lim standartlariga tayyorlash uchun muhim ko'rsatmalar tahlil etiladi.

Kalit so'zlar: Uzluksiz ta'lim, baholash tizimlari, pedagogik faoliyat, kompetensiyaviy yondashuvlar, ta'lim sifatini oshirish, innovatsion metodlar, O'zbekiston ta'limi.

Annotation: This article analyzes competency-based approaches aimed at developing pedagogical activities in the system of continuous education. The significance of assessment systems in the educational process, their role in improving the quality of education, and their contribution to the development of students' knowledge and skills are discussed. Competency-based approaches are crucial for enhancing teachers' qualifications, introducing innovative methods in education, and preparing students for modern educational standards. This article will contribute to the development of effective strategies for improving the education system in Uzbekistan.

Keywords: Continuous education, assessment systems, pedagogical activity, competency-based approaches, improving education quality, innovative methods, Uzbekistan education

Аннотация: В статье анализируются компетентностные подходы, направленные на развитие педагогической деятельности в системе непрерывного образования. Рассматривается значимость систем оценки в образовательном процессе, их роль в улучшении качества образования и их вклад в развитие знаний и навыков учащихся. Компетентностные подходы играют ключевую роль в повышении квалификации преподавателей, внедрении инновационных методов в образование и подготовке студентов к современным образовательным стандартам. Эта статья поможет разработать эффективные стратегии для совершенствования системы образования в Узбекистане.

Ключевые слова: Непрерывное образование, системы оценки, педагогическая деятельность, компетентностные подходы, повышение качества образования, инновационные методы, образование Узбекистана.

O'zbekistonda ta'lim tizimining samaradorligini oshirish maqsadida uzluksiz ta'lim jarayonida baholash tizimlari va pedagogik faoliyatning rivojlanishi muhim ahamiyatga ega. Ushbu maqolada baholash jarayonining samaradorligini ta'minlash va ta'lim sifatini oshirish uchun kompetensiyaviy yondashuvlarni qo'llash ko'rib chiqiladi. Uzluksiz ta'lim tizimida o'qituvchilar va o'quvchilarning o'zaro aloqalari, pedagogik faoliyatning mazmuni va baholash metodlarining dolzarbligi ta'lim jarayonining asosiy omillari hisoblanadi. Ushbu maqola doirasida, baholash tizimlarining samaradorligini oshirish va pedagogik faoliyatni rivojlantirishga qaratilgan asosiy strategiyalar tahlil qilinadi.

Baholash tizimlari ta'lim jarayonining samaradorligini baholashda muhim vosita hisoblanadi. O'zbekiston ta'lim tizimida baholash jarayoni nafaqat o'quvchilarning bilimini baholash, balki ularning shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishiga ham qaratilgan. Baholash jarayoni, o'quvchilarni o'z bilimlarini o'zlashtirishga, ko'nikmalarini rivojlantirishga va ularga muvofiq yo'l ko'rsatishga yordam beradi.

Baholash tizimlari orqali o'quvchilar o'zlarining kuchli va kuchsiz tomonlarini aniqlashlari, o'z bilimlarini mustahkamlashlari va kelajakda o'zlarini yanada rivojlantirishlari uchun zarur ko'nikmalarni olishlari mumkin. Ushbu jarayon, o'qituvchilarni o'z darslarida samarali metodlarni qo'llashga, o'quvchilarni o'qitishda individual yondashishga undaydi.

Kompetensiyaviy yondashuvlar ta'lim jarayonida o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu yondashuvlar orqali ta'lim jarayonida o'quvchilarni faollashtirish, ularning shaxsiy rivojlanishini qo'llab-quvvatlash va ta'lim sifatini oshirishga erishish mumkin. Kompetensiyaviy yondashuvlar o'quvchilarning muammolarni hal qilish, tanqidiy fikrlash, ijodiy yondashuv va ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan. Bu yondashuvlar ta'lim jarayonida innovatsion metodlarni joriy etish orqali amalga oshiriladi. Masalan, muammoli ta'lim, loyiha asosidagi ta'lim va hamkorlikda o'qitish metodlari o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlaydi va ularning o'zaro aloqalarini kuchaytiradi. Ushbu metodlar o'quvchilarning ta'lim jarayonida faol ishtirok etishini rag'batlantiradi va ularning o'z bilimlarini amaliyotda qo'llash imkonini beradi.

Ta'limda innovatsion metodlarni joriy etish, o'qituvchilarning pedagogik faoliyatini rivojlantirishda muhim omil hisoblanadi. O'qituvchilarni yangi metodlar va texnologiyalar bilan tanishtirish, ularning malakasini oshirishga yordam beradi. O'qituvchilar, ta'lim jarayonida innovatsion metodlarni qo'llagan holda, o'quvchilarni o'qitishda samarali yondashuvlarni amalga oshiradilar. Uzluksiz ta'lim tizimida o'qituvchilarning professional rivojlanishini ta'minlash uchun seminarlar, treninglar va boshqa ta'lim dasturlarini tashkil etish muhimdir. Bu orqali o'qituvchilar zamonaviy ta'lim talablariga mos ravishda o'z bilim va ko'nikmalarini yangilashlari mumkin. Uzluksiz ta'lim tizimida baholash bo'yicha pedagogik faoliyatni rivojlantirishga kompetensiyaviy yondashuvlar ta'lim sifatini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Baholash tizimlarining samaradorligini oshirish, o'quvchilarni faol ishtirok etishga undash va ta'lim jarayonida innovatsion metodlarni joriy etish orqali o'qituvchilar va o'quvchilarning muvaffaqiyatlarini ta'minlash mumkin.

O'zbekiston ta'lim tizimida bu jarayonlarni davom ettirish, xalqaro tajribalarni o'rganish va ta'lim sifatini oshirishga qaratilgan yangilanishlarni amalga oshirish zarur. Ta'lim tizimining muvaffaqiyatli rivojlanishi uchun barcha ishtirokchilarning o'zaro aloqalari va hamkorligi muhimdir.

1. O'qituvchilarni tayyorlash: O'qituvchilarni zamonaviy ta'lim metodlari va baholash tizimlari bilan tanishtirish, ularning malakasini oshirish.

2. Ta'lim jarayonida innovatsiyalarni qo'llash: O'quvchilarning ta'lim jarayonida faol ishtirokini rag'batlantirish uchun innovatsion metodlarni qo'llash.

3. Uzluksiz ta'lim tizimining rivojlanishi: Ta'lim tizimini doimiy ravishda yangilab borish, o'qituvchilarning professional rivojlanishini ta'minlash.

4. Baholash jarayonini shaffolashtirish: Baholash tizimlarini yanada shaffof va samarali qilish orqali o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini aniqlash

5. Jamiyat ishtirokini ta'minlash: Ta'lim jarayonida ota-onalar va jamoatchilikning faol ishtirokini ta'minlash, ularning fikrlarini inobatga olish.

Adabiyotlar ro'yxati

1. Garrison, D. R., & Anderson, T. (2003). E-Learning in the 21st Century: A Community of Inquiry Framework for Teaching and Learning in Higher Education. Routledge.
2. OECD. (2019). PISA 2018 Results (Volume I): What Students Know and Can Do.
3. Elkonin, D. B. (2017). Obrazovanie i kognitivnye tekhnologii: k voprosu o razvitiye kompetentsiy.
4. Kolesov, V. (2015). Innovatsionnye metody obucheniya v vyshey shkole.
5. Auerbach, E. R. (2021). International Assessments and National Education Policies: PISA and PIRLS in Comparative Perspective. London: Routledge
6. X.Ibraimov, M.Quronov "Umumiy pedagogika" Sahhof-2023.
7. G.H. Xodiyeva "Zamonaviy boshlang'ich ta'limda 4K modeli kompetensiyalarini rivojlantirishga integrativ yondashuvning mohiyati" SCIENCEPROBLEMS.UZ-Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari № S/2 (4) – 2024
8. Kovalchuk, V. (2023). Pedagogical Strategies for Improving Comprehension Skills: Insights from International Assessments. Journal of Educational Research, 115(2), 145-162.

9. Sadiqov, S. M. (2022). Xalqaro baholash dasturlari va ta'lim sifatini oshirish strategiyalari. O'zbekiston ta'limi va ijtimoiy fanlar, 4(3), 88-95.
10. OECD. (2020). PISA 2018 Results: What Students Know and Can Do. Paris: OECD Publishing.
11. National Center for Education Statistics. (2021). PIRLS 2021: Assessment Framework. Washington, DC: U.S. Department of Education
12. Mukhitdinov, M. (2023). Innovatsion ta'lim texnologiyalari va ko'rib tushunish ko'nikmalarini rivojlantirish. Ta'lim va pedagogika, 5(1), 65-72.
13. G.H.Xodiyeva, Boshlang'ich ta'limda 4K modelidan foydalanishning pedagogik xususiyatlari , <https://doi.org/10.5281/zenodo.10682038>.